

7. ЗАКЛУЧОЦИ

Во ова докторска дисертација се испитувани биометриските и морфолошките карактеристики на белвицата, масовиот состав на телото, ткивниот состав на трупот, хемискиот состав и енергетската вредност на месото, како и исхраната во текот на вегетативната и репродуктивната фаза на развото на рибата изловена на три локалитети од Охридското Езеро (Калишта, Канео и Елешец).

Врз основа на постигнатите резултати во истражувањата, можат да се извлечат следниве позначајни заклучоци:

1. Вредноста на Фултоновиот (кондициониот) коефициент кај охридската белвица, од трите испитувани локалитети на Охридското Езеро, е значајно ($P < 0,05$) повисока во вегетативната во споредба со репродуктивната фаза на развото. Разликите во вредностите на Кларковиот коефициент се мали и статистички безначајни.

2. Според податоците од истражувањата, меристичките карактеристики на охридската белвица можат да се опишат со следниве формули:

D III–V 8–10, A III–IV 7–9, V I–II 8–9, P I 11–12, C 18 –21;

l.l. 13-16–104-115–13-18; sp. br. 16–21; vert. 47–53; app. int. 28–56 (40).

3. Поважните морфометриски карактеристики на охридската белвица, изразени во проценти од должината на телото според Smitt изнесуваат: стандардна должина на телото 93,49, должина на трупот 72,80, должина на главата 20,68, должина на опашното стебло 16,98, најголема висина на телото 22,29, најмала висина на телото 7,99, најголема ширина на телото 12,36, предорзално растојание 41,65, постдорзално растојание 37,56, преанално растојание 66,88 и превентрално растојание 50,09.

4. Рандманот кај белвицата е сигнификантно ($P<0,05$) повисок во периодот на вегетативната во споредба со репродуктивната фаза на развoтoк. Учеството на внатрешните органи и одделно на гонадите во вкупната маса на рибата е значајно ($P<0,01$) поголемо во репродуктивната фаза, а на дигестивниот тракт е сигнификантно ($P<0,05$) поголемо во вегетативната фаза на развој на белвицата.

5. Разликите меѓу фазите на развoтoк на белвицата во застапеноста на месото и на коските во трупот се минимални и статистички безначајни.

6. Месото од охридската белвица содржи значајно повеќе ($P<0,01$) протеини и масти, а помалку вода во вегетативната во споредба со репродуктивната фаза на развoтoк. Разликата во содржината на минералните материи е незначителна. Бруто и нето-енергетската вредност на месото е сигнификантно ($P<0,01$) повисока во вегетативната фаза.

7. Коефициентот на исполнетост и коефициентот на испразнетост на дигестивниот тракт со храна покажуваат различен интензитет на исхрана во различните фази од развoтoк на белвицата. Во вегетативната фаза не се утврдени празни алиментарни трактови, додека во репродуктивната фаза утврдени се 60–70% празни од вкупниот број прегледани дигестивни трактови.

8. Во текот на вегетативната и во текот на репродуктивната фаза од развoтoк на белвицата доминантно место во нејзината исхрана зазема зоопланктонот, со строга селекција на видот *Daphnia pulex*, а потоа елементи од фауната на дното, со најголема застапеност на видови од родот Gammarus. Застапеноста на елементите од бентосот, и според процентот на бројност и според процентот на фреквенција, е значително поголем во текот на репродуктивната отколку во вегетативната фаза.

9. За разлика од другите салмониди кои ги јадат сопствените младенчиња, особено сопствената икра, во цревата на сите испитани примероци белвица не е најдено воопшто икра.

10. Планктонско ракче *Daphnia pulex*, покрај тоа што претставува главна храна за охридската пастрмка, претставува и основна храна на охридската белвица, како во вегетативната, така и во репродуктивната фаза на развиток. Па оттука може да се заклучи дека охридската пастрмка и охридската белвица се конкуренти една на друга во нивната исхрана.

11. Овие испитувања претставуваат први поцелосни истражувања на значителен битен дел параметри кај охридската белвица. Освен чисто биолошко, како и стопанско значење, тие имаат и важно базично значење за евентуално идно вештачко одгледување на овој вид ендемична охридска пастрмка, било поради збогатување на бројот на единки во езерото, било за производство за човекова исхрана. Нејзиното одгледување би се темелело на слични принципи како тие кај летницата, со доминантност на *Daphnia pulex* во исхраната на адултни риби за пазар, односно со поситен зоопланктон за помалите рипчиња и со постојана контрола на условите на вештачката водна средина. Би се очекувале слични приноси како и кај летницата, а практично со време, би го насочувале одгледувањето во подетални насоки.